



www.prostalukatrst.org

Zatemnitev Tržaskega Mednarodnega Naroda

Poglobljena analiza Memoranduma o soglasju, podpisanem v Londonu 5. oktobra 1954 med Veliko Britanijo in Severno Irsko, Združenimi državami Amerike, Jugoslavijo in Italijo.

Predgovor:

Londonski sporazum (Memorandum of Understanding) NI mednarodna pogodba, ampak preprosto podpisano pismo o nameri štirih navedenih držav. Ta štiri-stranski dogovor neprimerno spremeni **mirovno pogodbo z Italijo, katero so podpisali 20 držav zmagovalk in poraženka talija po drugi svetovni vojni v Parizu 10. februarja 1947.**

Memorandum o soglasju poskusi odpovedati 16° Resolucijo 91-te seje Varnostnega sveta Združenih narodov, ki je bilo odobreno v New Yorku. 10. januarja 1947 je OZN sprejela resolucijo s desetimi glasovi za in enim samim vzdržnost.

Ta resolucija odobri suvereno državo Svobodnega Tržaškega Ozemlja (STO), oziroma odobri priloge mirovne pogodbe z Italijo, ki se nanašajo na ustanovitev in Vlado STO-TLT vključno s Prosto Trzasko Pristanisce (PTP), ter sprejema odgovornost Varnostnega Sveta OZN za naslednje dokumente:

- 1) **Instrument za začasno ureditev STO (PRILOGA VII)**
- 2) **Stalni Statut STO (PRILOGA VI)**
- 3) **Instrument za PTP (PRILOGA VIII)**

Ti dokumenti, mesec po njihovem podpisu, postanejo del Mirovne Pogodbe z Italijo.

Na podlagi mednarodnega prava, neka mednarodna pogodba, kot je mirovna pogodba z Italijo, se lahko spremeni ali preklic, le če večina držav pogodbenic Združenih narodov, glasuje za spremembo ali preklic. Poleg tega, Svobodno Tržaško Ozemlje, vključno s Svobodnim Tržaškim Pristaniščem Trst, oziroma narod, ki ga priznava Varnostni svet OZN za katerega si je sam Varnostni svet prevzel vso odgovornost, ne more biti ne preklican ne razveljavljen in niti izginiti.

Neposredna posledica tega **je izbris** Memoranduma o soglasju, ki seže od podpisa lahko šteje za ničnega, (glej priloženo "Fact Sheet # 2", ki ga je objavil Oddelek Združenih narodov za javno obveščanje (Department of Public Information of the United Nations)Avgusta 2005 in članek »Rojstvo Mednarodne Tržaške države, ki jo je objavila zadruga PLT maja 2010).

Analiza Memoranduma o soglasju (MoS), in izmenjava pisem med italijanskim veleposlanikom Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske ter ameriškim veleposlanikom Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, dokaže odvzem mednarodnih pravic prebivalcev STO, oziroma avtohtonega prebivalstva ter držav članic Združenih narodov, saj doslej so bile nalašč neobveščene, tako, da se še danes ne zavedajo, **zatemnitve Tržaskega Mednarodnega Naroda.**

Comitato Porto Libero di Trieste

comitatompt@gmail.com

[Http://www.portoliberotrieste.org](http://www.portoliberotrieste.org)
[Http://www.prostalukatrst.org](http://www.prostalukatrst.org)
[Http://www.triestfreeport.org](http://www.triestfreeport.org)

ComitatoPLT c/o Helmpoject di Marcus Donato
Casella Postale **2013/a** 34151 Trieste / Italy
Phone (ITA) +39-366-2643359
Phone (SLO) +386-641-881495





Vir: http://untreaty.un.org/unts/1_60000/6/40/00011990.pdf

**UNITED STATES OF AMERICA,
UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND,
ITALY and YUGOSLAVIA**

**Memorandum of Understanding (with annexes and exchange
of notes) regarding the Free Territory of Trieste.**

Signed at London, on 5 October 1954

Official text: English.

Registered by the United States of America on 25 April 1956.

**ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE,
ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE
ET D'IRLANDE DU NORD,
ITALIE et YOUGOSLAVIE**

**Mémorandum d'accord (avec annexes et échange de notes)
relatif au Territoire libre de Trieste. Signé à Londres,**

le 5 octobre 1954

Texte officiel anglais.

Enregistré par les États-Unis d'Amérique le 25 avril 1956.

100 United Nations Treaty Series 1956

Uradno besedilo Angleščina

Registrirano pri Združenih državah Amerike 25 aprila 1956

Zbirka 100 pogodb Združenih narodov 1956

**Stev. 3297 MEMORANDUM O SOGLASJU MED VLADO ITALIJE, ZDRUZENEGA
KRALJESTVA SEVERNE IRSKE, ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE IN
JUGOSLAVIJO, O SVOBODNEM TRZASKEM OZEMLJU
Podpisano v Londonu 5. oktobra 1954**

1. Glede na dejstvo, da je bilo razvidno nemogoče v celoti izvajati določbe Mirovne pogodbe z Italijo, ki se nanašajo na Svobodno tržaško ozemlje, so vlade Združenega kraljestva (UK), Združenih držav Amerike in Jugoslavija ohranila vse od konca vojne vojaško upravo in okupacijo v conah A in B ozemlja, od konca vojne dalje. Ko je bila podpisana pogodba ni bilo nikjer omenjeno, da ta odgovornost bi morala biti kaj drugega kot začasna. Tako vlade Italije, Velike Britanije, Združenih Držav in Jugoslavije, ki so bile v prvi vrsti največ zainteresirane, so se pred kratkim sestale za preučiti najboljši način za reševanje tega nezadovoljivega stanja. Dogovorili so se naslednjih praktičnih ukrepov.

Opombe:

- *"..so Združeno kraljestvo, Združene države Amerike in Jugoslavije ohranila vse od konca vojne okupacijo in vojaško upravo v conah A in B ozemlja.." Zavezniška vojaška uprava v conah A in B je bila sestavljena iz Britanskih, Ameriških in Jugoslovanskih vojakov pod neposrednim nadzorom Varnostnega sveta OZN (sedaj bi bile te enote mirovna vojaška sila ali varstvo ali moderne modre čelade) in niso bile prisotne kot vojaška okupacija vendar za obrambo avtohtonega prebivalstva v Trstu (free territory citizens). (glej Prilogo VII, čl. 2 in 3).*
- *"Ko je bila podpisana pogodba ni bilo nikoli omenjeno, da ta odgovornost bi morala biti kaj drugega kot začasna in vlade Italije, Združene Britanije, Združenih držav in*

Comitato Porto Libero di Trieste

comitatoplt@gmail.com

[Http://www.portoliberotrieste.org](http://www.portoliberotrieste.org)

[Http://www.prostalukatrst.org](http://www.prostalukatrst.org)

[Http://www.triestfreeport.org](http://www.triestfreeport.org)

ComitatoPLT c/o Helmpoject di Marcus Donato

Casella Postale **2013/a** 34151 Trieste / Italy

Phone (ITA) +39-366-2643359

Phone (SLO) +386-641-881495





Jugoslavije, ki so bile v prvi vrsti največ zainteresirane-.." Opozarjamo, da prisotnost v PTP in STO Zavezniške vojaške uprave (ZVU) pod nadzorom OZN je bila mišljena *začasna*, le za dati čas Guvernerju, PTP in TLT (Priloga VII, čl. 1 in priloga VI, čl.11, 38) in prvotni državljani Svobodnega ozemlja (Priloga VI, člen.6) za uvedbo civilne vlade STO (Priloga VI, člen. 9). Ni jasno zakaj je *Italija* ena *največ zainteresiranih držav*, ze ki je podpisala mirovni sporazum, izgubila vojno ter prav na tem ozemlju, potem ko je priključila STO (Kronland Triest) Kraljevini Italije leta 1920, razglasila Rasne Zakone. Prav tako ni razumljivo zakaj so zainteresirane tudi Združeno kraljestvo, Združene države Amerike in Jugoslavija, ne pa ostale države srednje in vzhodne Evrope, katere bi imele največ komercialnih interesov v STO in PTP.

- *"... so se pred kratkim sestale za preučiti najboljši način za rešiti sedanje nezadovoljivo stanje."* V bistvu se ne razume zakaj ni bilo mogoče izvajati civilno vlado in STO in zakaj so ta posvetovanja opravila vlade, ki so delovale pod nadzorom Varnostnega sveta , in ne sam Varnostni svet (glej 16. Resolucija OZN, 10. januar, 1947). Verjetno sodelovanje italijanske vlade je ustvarilo *nezadovoljivo stanje*.

2. Takoj ko bo ta memorandum o soglasju podpisan in popravki ki jih ta določa izvedeni, se bo končala vojaška uprava Združenega kraljestva (UK), ZDA in Jugoslavije v conah A in B ozemlja. Vlade UK, in ZDA bodo odmaknile svoje oborožene sile z severnega območja nove linije razmejitev in bodo prepustile vlado območja italijanski vladi. Italijanska in jugoslovanska vlada bodo nemudoma razširili svojo civilno administracijo na področja za katere so odgovorni.

Opombe:

- *".. o soglasju podpisan in popravki ki jih ta določa izvedeni,.."*. Ni jasno, kako je mogoče, da vlade Združenega kraljestva, Severne Irske, ZDA in Jugoslavije, odločajo o prilagoditvah, spremembah oziroma mejah suverene države, ki je bila ustvarjena in scitena s strani Varnostnega Sveta OZN 10. januarja 1947, še preden ko je bila podpisana pogodba o Miru z Italijo. Običajno to dejanje se imenuje poneverba ozemlja suverene države ali vojni akt.
- *"se bo končala vojna uprava Združenega kraljestva (UK), ZDA in Jugoslavije v conah A in B ozemlja."*, zgleda, da te vlade so pozabile, da njihovi vojaki so bili razporejeni za zagotovitev celovitosti ozemlja, varnost in mir v STO in ne za vojaško okupacijo zemljišča.
- *"..bodo nemudoma razširili svojo **civilno administracijo** na področja za katere so odgovorni."* Če TLT je suverena država nevtralna in demilitarizirana (Priloga VI, člen. 1, 2 in 3), to odločitev bi moral opraviiti, če bi sploh bilo možno, le odbor Varnostnega sveta OZN, dejstvo pa je, da ta odbor ni nikoli pozitivno glasoval o tem tako imenovanem podaljšanju civilne vlade, **saj italijanska in jugoslovanska vlada niso prevzele CIVILNO, ampak VOJASKO upravo** glej **IZMENJAVO Pisem na koncu tega memoranduma o soglasju**, ki jasno govorijo o zamenjavi mednarodnih vojakov pod vodstvom varnostnega sveta OZN z lastnimi rednimi vojaki (Italije in Jugoslavije). Treba je opozoriti, da so vojaki Jugoslavije, do podpisa tega memoranduma o soglasju, del mednarodnih sil (Modre čelade), v režiji Varnostnega sveta. Vse v nasprotju s statutom STO in PTP, ki jasno navaja, da so ta območja demilitarizirana (Priloga VI, člen.3).

3. Prilagoditve meje, navedene v odstavku 2, se bodo izvajale v skladu s karto, ki je v Dodatku 1. Predhodni izris meje bodo izvedeli predstavniki Zavezniške vojaške uprave in jugoslovanskih vojnih sil. Takoj ko bo ta memorandum o soglasju podpisan bodo nemudoma razširili svojo civilno administracijo na področja za katere so odgovorni in v vsakem primeru v treh tednih od obdelave. Italijanska in jugoslovanska vlada morata nemudoma imenovati Odbor za razmejitve z nalogo o natančnejši določitvi razmejitvene črte, glede na zemljevid v

Comitato Porto Libero di Trieste

comitatoplt@gmail.com





Dodatku I.

Opombe:

- "...bodo izvedeli predstavniki Zavezniške vojaške uprave in jugoslovanske vojske, ..", spomnimo da v Mirovni pogodbi z Italijo (1947) je zapisano, da vojaki Jugoslavije, Združenega kraljestva in Severne Irske ter ZDA "del zavezniških in pridruženih sil", Vendar se v tem odstavku razlikujejo v Vojaške sile posameznih držav.

4. Italijanska in jugoslovanska vlada se zavezujejo za uveljavitev Posebnega Statuta iz Priloge II.

5. Italijanska vlada se zavzema za obdržati Prosto Trzasko Pristanisce (PTP) v harmoniji z Členi od 1 do 20 Priloge VIII mirovne pogodbe z Italijo.

Opombe:

- PTP je ekstrateritorjano ozemlje oziroma mednarodna država (glej 16-0 Resolucijo z dne 10. januarja 1947), vključena v STO, katero mora biti upravljane z instrumentom za SPT (priloga VIII, členi 1 in 3.2), torej ozemlje odgovarja svojim zakonom, katere ne more spremeniti ali skrajšati v njegovi vsebini nobena država na svetu, niti STO se manj pa Združeno kraljestvo in Severna Irska, ZDA, Jugoslavija ali pa Italija.
- Ozemlje PTP, vse od svoje registracije 10. januarja 1947, in to za vedno, bije zastavo OZN (beli svet na modrem ozadju) oziroma zastavo vseh narodov za kar se tiče svoje zakonodaje (Priloga VIII) in zastavo Svobodnega Tržaškega Ozemlja (helebarda bela na rdečem ozadju), kot zastava države gostiteljice, in upravljavca ozemlja (Priloga VI, člen. 8).
- PTP lahko upravljajo le domačini STO (Priloga VIII, člen. 18.3 in 21.2) in direktor SPT ne sme biti italijanske oziroma jugoslovanske narodnosti (Priloga VIII, člen. 18,2), je lahko pa državljani katere koli druge narodnosti vključno z narodnostjo STO.

6. Italijanska in jugoslovanska vlada se strinjajo, da ne bo upravnih ali sodnih postopkov , niti preganjanja ali diskriminacije oseb ali njih lastnine, katere so pod njihovo civilno upravo in prebivajo na območjih v skladu tega memoranduma, za pretekle politične dejavnosti povezane z razvozlanjem problema Svobodnega tržaškega ozemlja.

Opombe:

- Ta članek je bil žal zavržen s strani tako *italijanske kot jugoslovanske vlade kajti preganjanje in diskriminacija* ljudi, ki izvirajo s Trzaske narodnosti so se začele takoj po podpisu tega *memoranduma o soglasju* in so se pretežno izvajale z rasistično in diskriminacijsko politiko. To je prisililo Trzaske domačine se preseliti na vse konce sveta. Tle pa so bili uspešno nadomesceni z ljudmi iz zaledja posameznih držav (Italije in Jugoslavije). Kljub vsemu prizadevanju teh držav, za „etnično homogeniziranje“ teh področjih, lahko rečemo, da so danes Trzaski Domačini še bolj več etnični od takrat, in to ne samo v conah A in B, temveč tudi po vsem svetu, kajti več kot ena tretjina prebivalstva, prisiljena se izseliti iz STO ni s tem niti minimalno izgubila Tržaskega državljanstva. (Priloga VI, člen. 6).

7. Italijanska in jugoslovanska vlada se strinjajo, da v roku dveh mesecev začnejo s pogajanjem o soglasju za doseg sporazuma, ki ureja lokalni promet vključno z objekti za olajšanje pretoka rezidentov na obmejnih območjih po kopnem in morju, preko meje za normalne gospodarske, poslovne in ostale odnose ter za zadeve prometa in komunikacijskih zvez.

Ta sporazum bo zajemal področje Trsta in njegovo ozemlje. V pričakovanju sklenitve tega sporazuma, vsak pristojni organi sprejme ustrezne ukrepe za olajšanje obmejnega prometa.

Comitato Porto Libero di Trieste

comitatoplt@gmail.com





Opombe:

- *"Ta sporazum bo zajemal področje Trsta in njegovo ozemlje."* Ta prehod se nanaša na tako imenovane "Lasciapassare/ Prepustnica / Propustnica", ki so danes je še vedno veljavne za prehod domačega prebivalstva v mejah znotraj STO (kasneje so jih razširili na Gorico in Postojno), katere so nadomestile uradne osebne izkaznice za državljane STO.
- "Lasciapassare/ Prepustnica / Propustnica" ponuja možnost premikanja posameznika v notranjih mejah in prenašanje kmetijskih proizvodov in količine hrane le za osebno uporabo, tako da ni mogoče govoriti o *"normalnih gospodarskih, poslovnih in ostalih odnosov ter za zadeve prometa in komunikacijskih zvez..."* Od začetka veljavnosti Memoranduma, so *normalne poslovne dejavnosti*, postale predmet strogega nadzora nad ljudmi in carinjenja blaga, tako, da mnogi avtohtoni prebivalci obeh področij niso uporabljali te tako imenovane poenostavitve, tudi ker so menili da je to žalitev in dokaz, da sta si Italija in Jugoslavija prisvojila domovino (STO).

8. Za obdobje enega leta od parafiranja tega memoranduma o soglasju, ljudje ki že prebivajo na ustreznih območjih civilne uprave Italije ali Jugoslavije, se lahko svobodno in takoj vrnejo. Ob vrnitvi, kot osebe, ki so se ze vrnile, bodo uživali enake pravice kot ostali prebivalci the območij. Njihovo premoženje in sredstva bodo jim na voljo v skladu z veljavno zakonodajo, razen če seveda ga niso medtem prodali. Za obdobje dveh let od parafiranja tega memoranduma o soglasju, osebam ki že prebivajo v eni od teh območij in se ne nameravajo vrniti, in osebam, ki trenutno tam ze prebivajo in se odločijo v teku enega leta po parafiranju tega memoranduma o soglasju, odstopiti prebivanje, se dovoli prenos svoje premičnine in sredstev brez uvoznih, izvoznih ali katerokoli taks v zvezi s prenosom teh sredstev. Zneski od prodaje premoženja oseb, kjerkoli prebivajo, ki v času dveh let po parafiranju tega Memoranduma o soglasju, so se dogovorili za prodajo s svoje premičnine ali premoženja, se hranijo v posebnih računih Narodne banke Italije ali Jugoslavije. Ravnovesje med tema dvema računoma bodo poravnali obe vladi ob koncu obdobja dveh let.

Italijanska in jugoslovanska vlada, ne da bi to vplivalo na takojšnjo izvršitev pravil iz tega odstavka, se zavežeta, da skleneta v roku šest mesecev po parafiranju tega memoranduma o soglasju podroben dogovor.

Opombe:

- Se zdi, da ta dogovor je predvideval nesrečne učinke za rojake vseh narodnosti že od njegovega podpisa .(Glej tudi pripombe k členu 6 tega Memoranduma o soglasju).
- *"Ljudje, ki že prebivajo na ustreznih območjih, ki so predmet civilne uprave Italije ali Jugoslavije, se lahko svobodno in takoj vrnejo .. "* V praksi se lahko "svobodno" zopet izkrivlja multietnično identiteto Trsta, ki se je ze začela z etničnim čiščenjem in fašističnim nasiljem, agresijo in dajatvi vseh vrst, kot so prepoved govorjenja maternega jezika, italijanizacijo priimkov in imen oseb ter njih potomcev. Tej "svobodi" lahko dodamo tudi slovanizem to se pravi diskriminacijo Italijanskih prebivalcev a območju cone B.
- *"Njihovo premoženje in sredstva bodo jim na voljo, v skladu z veljavno zakonodajo, razen če se seveda ga niso medtem prodali .."* Tudi ta korak kaže, na prenašanje, projekt za dokončanje etničnega čiščenja glavnih jezikovnih skupin v Svobodnem tržiškem ozemlju z uporabo veljavne italijanske in jugoslovanske zakonodaje, ki so seveda ustvarile množičen odhod prebivalstva obeh območij (con A in B), in ponujanje njihovega premoženja.
- *"Zneski od prodaje premoženja oseb, kjerkoli prebivajo, ki v času dveh let po parafiranju tega Memoranduma o soglasju, so se dogovorili za prodajo s svoje premičnine ali premoženja, se hranijo v posebnih računih Narodne banke Italije ali Jugoslavije."* Danes nihče ne ve, v katerih računih Narodne banke v Italiji ali Jugoslaviji

Comitato Porto Libero di Trieste

comitatoplt@gmail.com

[Http://www.portoliberotrieste.org](http://www.portoliberotrieste.org)
[Http://www.prostalukatrst.org](http://www.prostalukatrst.org)
[Http://www.triestfreeport.org](http://www.triestfreeport.org)

ComitatoPLT c/o Helmpoject di Marcus Donato

Casella Postale **2013/a** 34151 Trieste / Italy

Phone (ITA) +39-366-2643359

Phone (SLO) +386-641-881495





*je bil deponiran denar, ki izhaja iz **premičnega in nepremičnega premoženja**, vendar ostaja se vedno prepričanje, da cena svobodne samoodločbe naroda, ne more biti vložena na nobeni **Narodni banki ne Jugoslavije ne Italije**.*

9. Ta Memorandum o soglasju bo posredovan Varnostnemu Svetu OZN.

London, 5. oktobra 1954

Opombe:

O tem "*Memorandum-u o soglasju*", so poročali in so ga zabeležili pri OZN 25. aprila 1956, vendar ga Varnostni Svet OZN ni nikoli ratificiral ali potrdil in tako ostaja le navadno pismo o soglasju med le 4 državami (od 192 današnjih), katere se strinjajo o usodi Mednarodne Države in mednarodnih ljudi Suverene Države (Priloga VI, člen. 1, 2, 3 in 6) ki so in ostajajo suvereni, saj so zakoniti dediči njihovega ekstrateritorialnega pristanišča (Priloga VIII, člen 1, 3.2, 18.3 in 21.2).

PRILOGA I

Je zemljevid z mejami, ki so se v veljavi.

Opombe:

- "*zemljevid z mejami*" meje Svobodnega tržaškega ozemlja se lahko spremenijo z uporabo člena 86 in 87 Mirovne pogodbe z Italijo, s tem, da se vključi vse podpisnice te pogodbe (21). Iste meje na morju ni mogoče spremeniti, ker vključujejo vse države OZN (Trenutno 192), med temi tudi narod Svobodnega tržaškega ozemlja, kateri je že določil njegov veto kajti sprememba te meje bi preprečila dostop prostega Tržaškega pristanišča do mednarodnih voda.

PRILOGA II

POSEBNI PREDPISI

Ker je skupni namen italijanske in jugoslovanske vlade zagotavljanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ne glede na raso, spol, jezik in vero, na področjih, ki so v skladu z določbami tega sporazuma, so pod njihovo upravo, se dogovorili o naslednjem:

1. Ob upravljanju svojih področjih, italijanske in jugoslovanske oblasti bodo v skladu načel Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki jih je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov 10. decembra 1948, ravnale tako, da bodo vsi prebivalci obeh območij lahko, brez diskriminacije, imeli polno uveljavljanje temeljnih pravic in svoboščin iz te deklaracije.

2. Člani jugoslovanske etnične skupine na območju ki ga upravlja Italija in pripadniki italijanske etnične skupine na območju ki ga upravlja Jugoslavija uživajo enake pravice in pravico do zdravljenja kot drugi prebivalci obeh območij. Ta enakost pomeni, da bodo uživali:

- a) enakopravnost z drugimi državljani glede političnih in državljskih pravic in drugih pravic in temeljnih svoboščin, ki jih zagotavlja člen 1;
- b) enake pravice za izvajanje javnih služb, funkcij, poklicev in časti;
- c) enak dostop do javnih uradov in vlade. V zvezi s tem Italijanske in jugoslovanske oblasti bodo upoštevale načelo respektivnega olajšanja tako Jugoslovansko etnični kot italijansko etnični skupini pod njuno upravo, pošteno zastopanje v upravnih položajih, zlasti na tistih

Comitato Porto Libero di Trieste

comitatoplt@gmail.com





področjih kot so inšpektorat šol, za katere so prebivalci posebno zaskrbljeni;

d) enako obravnavanje pri izvajanju svoje obrti ali poklica, v kmetijstvu, trgovini, industriji ali drugem področju, pri organiziranju in vodenju združenj in gospodarskih organizacije v ta namen. Ta enakost obravnavanja bo tudi ob obdavčitvi. V zvezi s tem, tisti, ki se trenutno ukvarjajo s trgovino ali poklicem in nimajo zahtevane diplome ali spričevala za opravljanje te dejavnosti, bodo imeli štiri leta časa od dneva parafiranja tega Memoranduma o soglasju, da dosežejo zahtevane diplome ali spričevala. Tem ne bo preprečevanja možnost opravljanja svoje obrti ali poklic kot posledica pomanjkanja dovoljenj, razen če v omenjenem obdobju štirih let ne bodo poskrbeli za njih doseg;

e) enako obravnavanje pri uporabi jezika, kot je navedeno v členu 5;

f) enakost z drugimi državljani na področju socialnega varstva in pokojnin (Dajatve za bolezni, starost in invalidske pokojnine, vključno z vojno invalidnostjo, in pokojnine za svojce ubitih v vojni).

3. Prepovedano je in bo kaznovano vsako dejanje Nacionalnega in rasnega sovraštva na obeh področjih.

4. Etnični in kulturni razvoji jugoslovanske etnične skupine na območju uprave Italije in italijanske etnične skupine na območju, ki ga upravlja Jugoslavija bodo ohranjeni:

a) imajo pravico do tiska v svojem materinem jeziku;

b) izobraževalne, kulturne, družbene in športne dejavnosti obeh skupin bodo imele svobodno delovanje v skladu z zakonom. Take organizacije bodo obravnavane enako kot druge organizacije na istih področjih, zlasti glede uporabe javnih poslopij, radia in vzdrževanja osebja z javnimi sredstvi, ter italijanske in jugoslovanske oblasti si bodo prizadevale da te organizacije ohranijo ugodnosti ki jih zdaj že uživajo , ali druge enakovredne;

c) obema skupinama bodo dodeljeni vrtci, osnovne in srednje sole ter sole strokovnega izobraževanja v maternem jeziku. Te šole se bodo hranile v vseh krajih na območju, ki ga upravlja Italija, kjer so otroci v skupini Jugoslovanske etnije, in v vseh krajih na območju, ki ga upravlja Jugoslavija, kjer so otroci, ki pripadajo italijanski etnični skupini. Italijanska in jugoslovanska vlada se strinjajo, za ohranitev obstoječih šol, po priloženem seznamu, in so namenjene etničnim skupinam na območjih pod njihovo upravo. Pred zaprtjem katerokoli izmed teh sol, se morajo posvetovati v Mešani Komisiji (kot v zadnjem členu tega zakona). Te šole, morajo uživati enako obravnavanje kot z drugimi šolami na istem področju, v zvezi z dodelitvijo učbenikov, zgradb in drugih sredstev kakor tudi število in lokacijo učiteljev in s priznavanjem kvalifikacij. Italijanske in jugoslovanske oblasti si bodo prizadevale zagotoviti, da poučevanje na teh šolah opravijo učitelji z istim maternim jezikom dijakov. Italijanske in jugoslovanske oblasti bodo spodbujale nemudoma te pravne predpise, ki so potrebni, da so stalne organizacije teh šol je urejene v skladu z državnimi zakoni . Učitelji italijanskega jezika na datum parafiranja tega Memoranduma o soglasju, ki služijo kot učitelji v šolski organizaciji na Jugoslovanskem območju, in učitelji slovenskega jezika ki na isti dan služijo kot učitelji v šolski organizaciji na območju Italije ne bodo odstranjeni s svojih mest, ker nimajo potrebnega potrdila o usposobljenosti. To izjemno določbo se ne uporablja kot za precedens ali obravnavanje kot veljavo za druge primere poleg tistih, ki se nanašajo na zgoraj navedene kategorije. V skladu obstoječih zakonov, kot odločev 2.(d) členu jugoslovanske in italijanske oblasti morajo dati učiteljem možnost doseči enak status, kot je vloga učiteljev. Učni načrti šol zgoraj navedenih ne bi sme biti ovira za nacionalni značaj učencev.

5. Člani jugoslovanske etnije na območju, ki ga upravlja Italija in pripadniki italijanske etnične skupine na območju, ki ga upravlja Jugoslavija, lahko prosto uporabljajo svoj jezik v medsebojnih odnosih in v odnosu s pravnimi in izvršilnimi organi obeh območij. Imajo pravico tudi do javnega odgovora v svojem jeziku s strani pravnih in izvršilnih organov, v besedni obliki, neposredno ali preko tolmača. V korespondenci mora organ zagotoviti vsaj prevod





odgovora. Javni dokumenti v zvezi s člani obeh etničnih skupin, vključno s sodbami Sodišča bodo priloženi s prevodom v njihovem jeziku. Isto načelo bo veljalo za uradna obvestila, javne odloke in uradne objave. V območju pod upravo italijanskih javnih organov napisi na javnih stavbah, imena krajev in cest bodo v jeziku narodne skupine Jugoslavije, kot tudi v jeziku upravnih organov v tistih volilnih okrajih Občine Trst in drugih Občin, kjer so močno prisotni pripadniki etnične skupine (vsaj ena četrtnina prebivalstva). V občinah na območju pod jugoslovansko upravo, kjer pripadniki italijanske etnične skupine so močno prisotni (vsaj ena četrtnina prebivalstva), taki napisi in imena bodo v italijanščini, kot tudi v jeziku upravnih organov.

6. Gospodarski razvoj prebivalstva jugoslovanske etnije na območju, ki ga upravlja Italija in italijanske narodnosti prebivalstva na območju, ki ga upravlja Jugoslavija, je zagotovljen brez diskriminacije in z enako razdelitev sredstev ki so na razpolagi.

7. Ni dovoljena nobena sprememba okrožij na temeljnih področjih, ki so sicer pod civilno upravo Italije in Jugoslavije, z namenom povzročiti poškodbo etnični sestavi enot.

8. Se določi posebna italijansko-jugoslovanska skupna komisija z dolžnostjo skrbljenja in posvetovanja o vprašanjih v zvezi z varstvom skupine jugoslovanske narodnosti na območju pod Italijansko oblast in italijanske etnične skupine na območju ki jo upravlja Jugoslavija. Komisija bo tudi obravnavala zahteve in vprašanja posameznikov etničnih skupin o izvajanju tega statuta. Italijanska in jugoslovanska vlada poenostavijo vse obiske Komisije v območjih pod njihovo upravo in dajejo na razpolago vsako olajšanje in naprave za opravljanje svojih objektov in nalog. Obe Vladi se zavežejo, takoj pogajati podrobne uredbe o delovanju te Komisije.

London, 5. oktobra 1954.

M.BROSIO
VLADIMIR VELEBIT

Opombe:

- Za vsakega rojaka Trsta (Priloga VI, člen. 6), pod vsako etnično skupino spada in kjer koli na svetu živi, ni treba komentarja tej prilogi memorandumu o soglasju, ki kot ve, vsi postavki so dejansko bili in so še vedno kršeni.

SEZNAM obstoječih šol

S sklicevanjem na člen 4(C) Priloge II (poseben status) Memoranduma o soglasju.

Opomba:

- Seznam šol se izpusti v tem prevodu (glej v izvirnem jeziku).

IZMENJAVA PISEM

I

Pismo ameriškega veleposlanca Združenega kraljestva italijanskemu vele poslancu Združenega kraljestva (1)

Comitato Porto Libero di Trieste

comitatoplt@gmail.com





Spoštovani g. Veleposlanik:

5. oktober, 1954

Moja vlada se sklicuje na odločbo Memoranduma o soglasju z dne 5. oktobra 1954 med Italijo, Veliko Britanijo, ZDA in Jugoslavijo, pod pogojem katere odgovornost za območje Svobodnega tržaškega ozemlja, ki ga upravljajo Oborožene sile Združenega kraljestva in Združene države Amerike bo prevzela Italija. Da bi zagotovili prenehanje vlado vojaških oblasti, prevzem vodenja s strani Italije in odvzem vojakov Združenega kraljestva in Združenih držav Amerike in da bi vhod italijanskih vojakov potekal hitro in gladko, predlagamo Italijanski vladi, da čim prej imenuje pooblaščenca in naj se ta čim prej sestani s poveljnikom Združenih držav- združenega kraljestva za oblikovati ustrezne sporazume. Moja vlada upa, da bo lahko opravila te korake že v mesecu po začetku memoranduma o soglasju.

Opomba:

- *"Da bi zagotovili prenehanje vlado vojaških oblasti, prevzem vodenja s strani Italije in odvzem vojakov Združenega kraljestva in Združenih držav Amerike in da bi vhod italijanskih vojakov potekal hitro in gladko, .. "*

Če je bila tako imenovana vojaška vlada, ki šteje mirovne sile (varstvo) ki jo sestavljajo pripadniki mirovnih sil OZN (modre čelade-glej Prilogo VII) pod neposrednim nadzorom upravnega odbora Varnostnega Sveta OZN z dolžnostjo in odgovornost zagotavljanja neodvisnosti in celovitost PLT-TLT, je prekinitev te vlade lahko odredil le Varnostni Svet sam in bi moral zagotoviti demilitarizacijo in nevtralnost, kot porok ustavne listine Združenih narodov, vendar je bilo to pusceno storiti veleposlanikom tistih držav, ki so dodelili te čete.

Poleg tega, *stopljene italijanske čete*, ki se danes nimajo dovoljenja s strani Varnostnega Sveta OZN se lahko štejejo le kot zasedbene sile vojaško nevtralne in demilitarizirane suverene države (glej Prilogo VI, člen. 2 in 3), čeprav se v tem pismu govori le v coni A (pod britanskim nadzorom in ZDA), enako velja za območje B (pod nadzorom Jugoslavije).

S spoštovanjem,
Llewellyn E. THOMPSON
His Excellency Signer Manlio Brosio
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
Italian Embassy
London, England

(1) Sledeče informacije, jih je posredovalo Ministrstvo za zunanje zadeve Združenih držav Amerike " (pogodbe in drugi mednarodni akti Serije 3099, stran 12, opomba 1): "v isti opombi Združenega kraljestva (UK), smiselno, italijanski veleposlanik, dne 5. oktobra 1954, ni natisnjen."

"Glej stran 99 tega obsega.

No 3297

118 United Nations Treaty Series 1956





II

Italijanski veleposlanik v Združenem kraljestvu, ameriškem veleposlaniku Združenega kraljestva. ITALIJANSKA AMBASADA

Spoštovani g. Thompson

Veselim se za prejem vašega pisma z dne 5. oktobra 1954.

Moja vlada je imenovala kot njegovega predstavnika generala Edmondo De Renzi kateri se sreča s poveljnikom Združenega kraljestva - Združenih držav Amerike cone Svobodnega Tržaskega Ozemlja za oblikovanje pravil za spremembo uprave na področju ozemlja, za katerega bo Italija prevzela odgovornost. Razume se, da komaj bodo opravljene prilagoditve meje, bo vpis italijanskih vojakov potekal v roku določenem v teh sporazumih in hkrati s dokončnim umikom britanskih in ameriških sil.

Opomba:

- *".. poveljnikom Združenega kraljestva - Združenih držav Amerike cone Svobodnega Tržaskega Ozemlja za oblikovanje pravil za spremembo uprave .."*
V svojem dopisu z dne odziva je razvidno, da italijanski veleposlanik ni določil, kakor je v začetku tega memoranduma o soglasju, naj bi bil prevzem ozemlja civilna uprava, tako kakor dobesedno navaja člen 2 bodo **".. nemudoma razširili svojo civilno administracijo na področja za katere so.."**, je več kot očitno, da je to **vojaška variacija**, ker ni mogoče drugače razlagati stavek **"..bo vpis italijanskih vojakov potekal v roku, določenem v teh sporazumih in hkrati s dokončen umikom britanskih in ameriških sil."** Ta korak, potrjuje, da v Italiji (kot v nekdanji Jugoslaviji), ni prišlo na Svobodnem ozemlju in Svobodnem tržaskem pristanišču do podaljšanja **civilno administracijo**, vendar podaljšanje običajne vojaške okupacije, saj obe državi (Italija in Jugoslavija) nista imela in še vedno nimata mandata Varnostnega sveta za prevzem mirovne sile ali pripadnike **mirovnih sil OZN** (Priloga VI, člen.2 in 3).

S spoštovanjem,
Manlio BROSIO
Llewellyn E. Thompson, Esq.,
American Embassy
London
No.3297

KONCNI SKLEPI

1. Pravno, MEDNARODNI NAROD TRSTA imenovan SVOBODNO TRZASKO OZEMLJE, ki zajema SVOBODNO PRISTANISC TRST (STO-SPT), je bila zapisna pri OZN 10 januarja 1947, kot suverena, neodvisna in mednarodna država, ker smatra-na italijanska kolonija iz protifašističnega obdobja in je ostalo svobodna za skoraj 8 let. To državo so kasneje vojaško zasedli državi Italija in Jugoslavija (danes Slovenija in Hrvaška) 05 oktobra 1954 in ta okupacija traja se danes.
2. Ta Memorandum o soglasju, ki dovoli Italiji in Jugoslaviji vojaško zasedanje STO in SPT , je bil podpisan ker leta 1954-55 se je Mrzla Vojna v vseh efektih ojačila, s

Comitato Porto Libero di Trieste

comitatoplt@gmail.com

[Http://www.portoliberotrieste.org](http://www.portoliberotrieste.org)
[Http://www.prostalukatrst.org](http://www.prostalukatrst.org)
[Http://www.triestfreeport.org](http://www.triestfreeport.org)

ComitatoPLT c/o Helmpoject di Marcus Donato
Casella Postale **2013/a** 34151 Trieste / Italy
Phone (ITA) +39-366-2643359
Phone (SLO) +386-641-881495





- poslednjo razdelitev Evrope na dva vojaška bloka, (Varšavski pakt in Severnoatlantski pakt -NATO), v kateri sta se Italija in Jugoslavija znašli na nasprotni strani.
3. Mrzla Vojna se je končala 1989 s padcem Berlinskega zidu.
 4. Od 1989 leta ni več nobene ovire izvajanja korporacije Mednarodnih Držav Svobodnega Ozemlja in Svobodnega Pristanišča Trst.
 5. STO-PTP je statutno registriran kot nevtralna in razorožena suverena država oziroma Protektorat Organizacije Združenih Narodov, ki ga branijo Mirovne Sile Združenih Narodov (protektorat-moderne modre čelade) direktno pod odgovornostjo in kontrolo Varnostnega Odbora OZN, katera ima dolžnost zagotavljat njeno neodvisnost in integriteto ozemlja. Vojaške sile Italije in Jugoslavije, ki 1954 so vojaško zasedle to državo zaradi Hladne Vojne morajo takoj odvzeti svoje vojaške sile in administracijo in jo pustiti civilni administraciji, sestavljeno z originalnih oziroma avtohtonih Trzaskih državljanov (priloga VI, člen. 6) s polnimi civilnimi in političnimi pravicami , kot po veljavnih zakonih.
 6. Državljeni STO imajo lastno statutsko ozemlje in so Drzava članica OZN.
 7. Organizacija združenih Narodov je človečanska vrhovna organizacija, ki po vsem svetu skrbi za mir, cloveske pravice in zascito okolja za clovesko bodočnost.

**Svobodno Trzasko Ozemlje je Zaščiten Mednarodna
Suverena Država organizacije Združenih Narodov,
Zgled za Bodočnost Miru in Varnosti clovestva.**

